

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Rakennusalan tuotehyväksyntä

LVI-tuotteita sitovat EU-määräykset -seminaari 6.11.2018
Ylitarkastaja Mikko Koskela

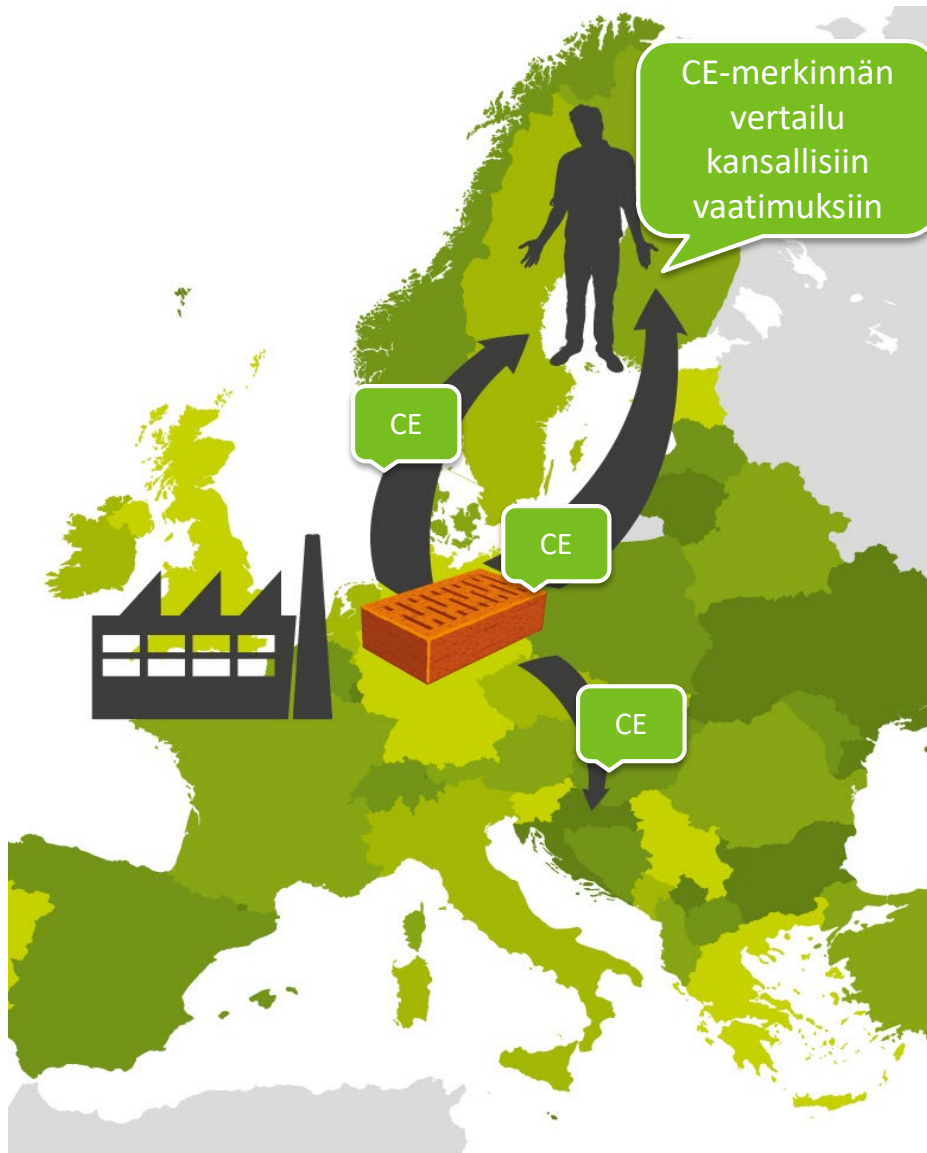
Lähtökohta rakennustuotteita koskevalle sääntelylle MRL 152 §:ssä

- Maankäyttö- ja rakennuslain 152 §:n mukaan rakennustuotteen, joka on tarkoitettu käytettäväksi pysyvänä osana rakennuskohteessa, tulee olla turvallinen ja terveellinen sekä ominaisuuksiltaan sellainen, että rakennuskohde asianmukaisesti suunniteltuna ja rakennettuna täyttää maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset tavanomaisella kunnossapidolla taloudellisesti perustellun käyttöiän ajan.
- Olennaiset tekniset vaatimukset ovat: rakenteiden lujuus ja vakaus, paloturvallisuus, terveellisyys, käyttöturvallisuus, esteettömyys, meluntorjunta ja ääniolosuhteet ja energiatehokkuus.

EU rakennustuoteasetus (No 305/2011)

- Jos tuotteelle on julkaistu Euroopan unionin virallisessa harmonisoitu tuotestandardi, on tuotteeseen kiinnitettävä CE-merkintä ja laadittava suoritustasoilmoitus (DoP) kun tuote asetetaan markkinoille saataville.
- Rakennustuoteasetuksella on yhdenmukaistettu EU:ssa rakennustuotteen ominaisuuksien ilmoitustapa: CE-merkintä osoittaa, että tuote on testattu harmonisoidun tuotestandardin mukaisella testimenetelmällä ja että tuote on ilmoitetun suoritustason mukainen.
- CE-merkintä ei ole laatumerkki eikä yksinään takaa tuotteen käytettävyyttä rakennuskohteessa - käytettävyys aiotuun rakennuskohteeseen on aina arvioitava erikseen aiotun käytön, paikallisten olosuhteiden ja rakentamismääräysten vaatimusten perusteella.

Rakennustuoteasetuksen tavoitteet

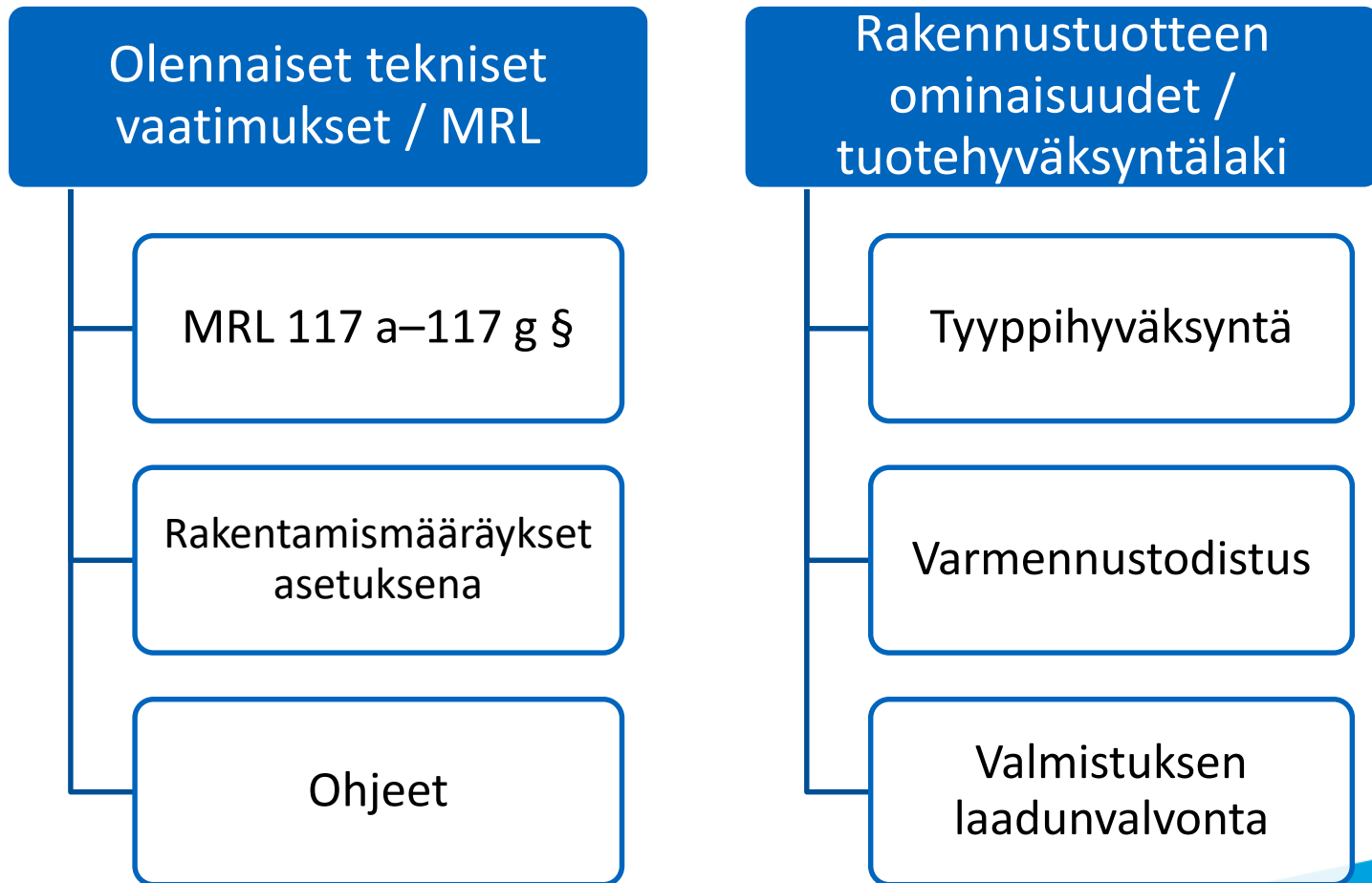

- Rakennustuotteen ominaisuudet ilmoitetaan varmennetusti > vertaaminen kansallisiin vaatimuksiin
- Poistetaan kaupan esteet jäsenmaiden välillä
- Rakentamista koskevat vaatimukset kansallisesti. Suomessa MRL:n rakentamismääräyksiin

Tuotehyväksyntälaki (954/2012)

- Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä (945/2012, asetus 555/2013) sisältää vapaaehtoiset kansalliset menettelyt rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittamiseen silloin, kun tuotetta ei CE-merkitä rakennustuoteasetuksen mukaisesti.
- Kansallisilla hyväksyntämenettelyillä tuotteiden valmistaja voi osoittaa, että CE-merkinnän soveltamisalaan kuulumaton rakennustuote täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset.
- Kansallisia menettelyjä ei voida soveltaa rakennustuoteasetuksen kanssa päällekkäin. Mikäli tuote kuuluu hEN soveltamisalaan on rakennustuote CE-merkittävä, eikä tällöin kansallista vapaaehtoista tuotehyväksyntää voida missään tilanteessa soveltaa.

Tuotehyväksyntälain menettelyillä voidaan todentaa olennaisten teknisten vaatimusten täyttyminen

Tyyppihyväksyntä

- Tyyppihyväksyntämenettely perustuu ympäristöministeriön antamiin eri rakennustuotteita koskeviin asetuksiin.
- Päätös, jolla osoitetaan, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa.
- Tyyppihyväksyntä edellyttää laadunvalvonnan varmentamista.
- Tyyppihyväksynnän myöntää ympäristöministeriön valtuuttama tyyppihyväksyntälaitos. Myös ympäristöministeriö voi myöntää tyyppihyväksynnän erityisestä syystä.
- Tulevassa olennaiset tekniset tuotekohtaiset vaatimukset ja tyyppihyväksyntä annetaan omina erillisinä asetuksinaan.

Tyyppihyväksyntäasetusten kumoutumisesta

- Rakennustuotteita koskevat tyyppihyväksyntäasetukset kumoutuivat pääosin vuodenvaihteessa 2017-2018.
- Vuonna 2018 tulivat voimaan (1.9.2018) ympäristöministeriön asetukset rakennusten vesilaitteistoihin tarkoitettujen PEX-putkien olennaisista teknisistä vaatimuksista ja tyyppihyväksynnästä sekä rakennusten vesilaitteisiin tarkoitettujen joustavien kytkentäputkien olennaisista teknisistä vaatimuksista ja tyyppihyväksynnästä. Lisäksi voimassa hitsattavien betoniterästen ja betoniteräsverkkojen koskevat asetukset.
- Seuraava lausuntokierros on tarkoitus käynnistää marraskuun alkupuolella. Lausuntovaiheessa olevat asetusluonnokset koskevat seuraavia tuoteryhmiä: kupariputket, kupariputkien mekaaniset liittimet, messinkiset ja kupariset putkiyhteet, monikerrospotket ja liittimet, PEX-putkien liittimet, sulkuventtiilit, yksisuuntaventtiilit, vesikalusteet, lattiakaivot, PP-viemäriputket ja vesilukot. IV-kanavia koskevat asetukset ovat myös työn alla.

Kumoutumisen vaikutuksista (1/2)

- Kumoutuneiden tyyppihyväksyntäasetus perusteella myönnetyt tyyppihyväksyntäpäätökset ovat voimassa, asetuksen kumoutumisesta huolimatta, määräaikansa loppuun saakka.
- **Seuraus:** Rakennusvalvontaviranomaiset joutuvat tilanteeseen, jossa rakennustuotteella, kuten esimerkiksi vesikalusteella on voimassa oleva tyyppihyväksyntäpäätös, jonka osalta ei ole enää itse tyyppihyväksyntäasetusta voimassa. Samoin rakentamismääräyksetkin ovat uusittu.
- Näihin tyyppihyväksyntöihin suhtaudutaan rakennusvalvonnassa kuin luotettavaan vapaaehtoiseen sertifikaattiin.

Kumoutumisen vaikutuksista (2/2)

- Kyseessä on lähtökohtaisesti rakennuspaikkakohtainen varmentaminen.
- Onkin huomioitava, että rakennusvalvonta voi tiettyjen ehtojen täytyessä pyytää varmentamaan ja osoittamaan tuotteen kelpoisuuden. Kyseessä on rakennuspaikkakohtainen varmentaminen, josta koituvista kuluista vastaa rakennushankkeeseen ryhtyvä.
- Tarkoituksenmukaisena on pidettävä, että esimerkiksi jo myönnettyjä tyyppihyväksyntäpäätöksiä olisi pystyttävä käyttämään mahdollisimman täysimääräisesti kelpoisuuden todentamisessa.

Varmennustodistus

- Varmennustodistus tarjoaa tyyppi hyväksyntää hallinnollisesti kevyemmän menettelyn rakennustuotteen hyväksymiselle.
- Varmennustodistus on päätös, jolla osoitetaan, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa.
- Varmennustodistuksen myöntää ympäristöministeriön hyväksymä hyväksytty toimielin.
- Varmennustodistus edellyttää valmistajan suorittamaa tuotannon aikaista omaa laadunvalvontaa ja laadunvalvonnan varmentamista.
- Ympäristöministeriö julkaisee yhtenäiset arviointiperusteet tuoteryhmille. Arviointiperusteet ovat alan laatimia. Löytyvät YM verkkosivuilta.
- Obs. Myös varmennustodistuksia koskee sama problematiikka kuin tyyppi hyväksyntä päätöksiä. Eli myönnetty varmennustodistukset eivät ole välttämättä linjassa uusien rakentamisen teknisien vaatimusten kanssa.

Valmistuksen laadunvalvonta

- Valmistaja voi osoittaa ylläpitämällään tehtaan sisäisellä laadunvalvontajärjestelmällä, että rakennustuote ominaisuuksiensa puolesta täyttää sille säädetyt olennaiset tekniset vaatimukset valmistajan ilmoittamassa käyttötarkoituksessa.
- Laadunvalvonnan varmentaja varmentaa tuotannon sisäisen laadunvalvontajärjestelmän.
- Rakennustuotteen kelpoisuus todetaan valmistuksen laadunvalvonnalla, jos rakennustuotteen kelpoisuutta ei voida osoittaa tyyppihyväksynnällä tai varmennustodistuksella.
- Ympäristöministeriö hyväksyy laadunvalvonnan varmentajat.

Rakennuspaikkakohtainen varmentaminen

- Rakennuspaikkakohtainen varmentaminen tarjoaa rakennusvalvontaviranomaisille mahdollisuuden varmistaa, että rakennustuote on turvallinen ja soveltuu käytettäväksi kyseisessä rakennuksessa.
- Rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää rakennustuotteen varmentamista rakennuspaikkakohtaisesti, jos:
 - valmistaja ei ole esittänyt millään tavalla rakennustuotteen ominaisuuksia ja
 - rakennusvalvontaviranomaisella on syytä epäillä, että tuote ei täytä olennaisia teknisiä vaatimuksia.
- Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa kustannuksista.
- Vastuu rakennustuotteen kelpoisuudesta on viime kädessä hankkeeseen ryhtyvällä.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitoksia!

Lisätietoja:

www.ym.fi

<http://www.ym.fi/fi->

[FI/Maankaytto ja rakentaminen/Rakentamisen](http://www.ym.fi/fi-)

[ohjaus/Rakennustuotteiden tuotehyväksyntä](http://www.ym.fi/fi-)